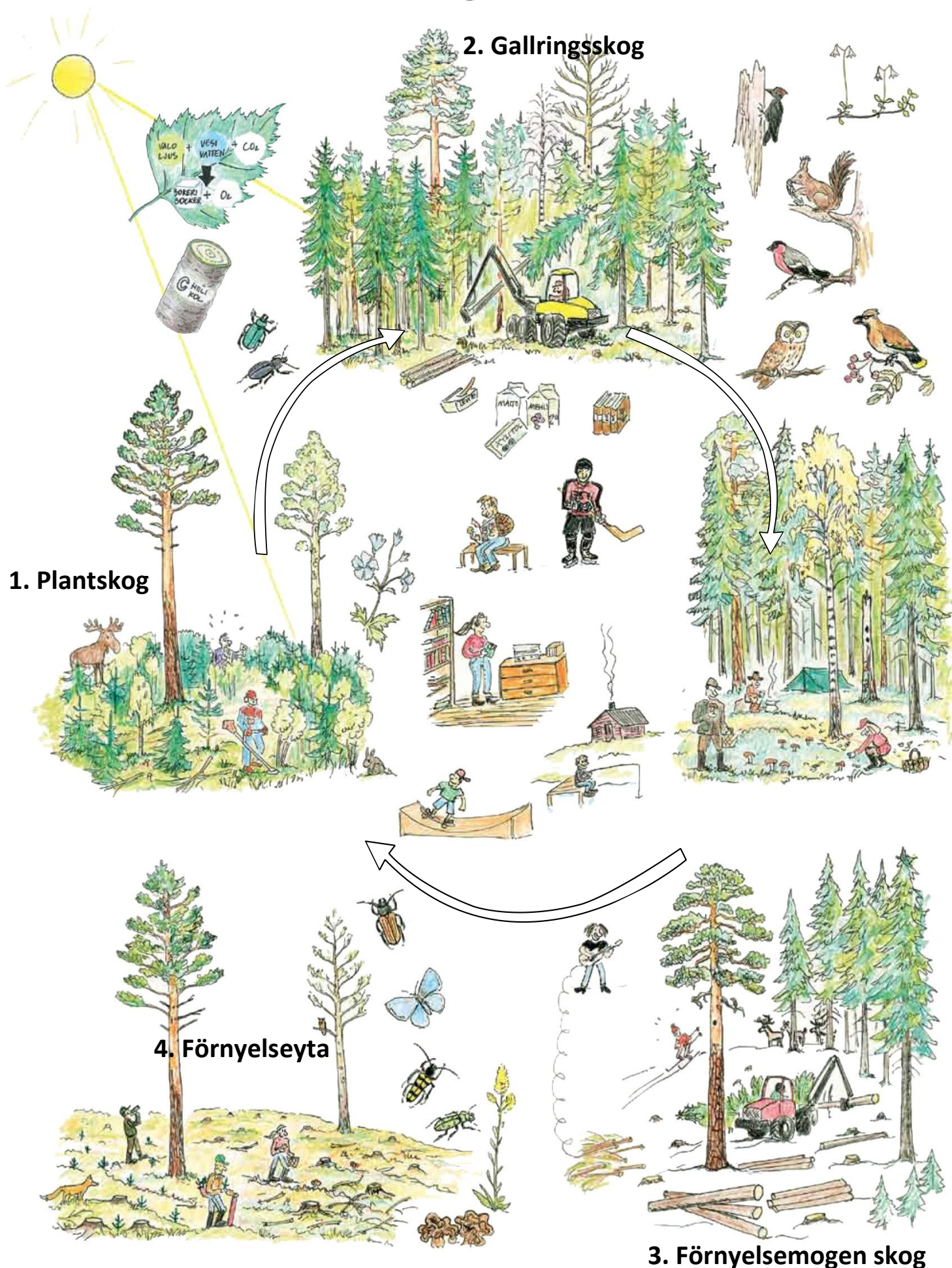

Ekonomiskogens kretslopp

Ekonomiskogar

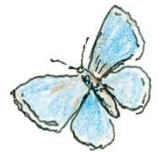
Ekonomiskogar är skogar som odlas och sköts för allas bästa. De producerar trä. Av träet tillverkas allehanda produkter som vi behöver och använder dagligen.

Tillväxten i Finlands skogar är större än avverkningen. Skogarna växer och utvecklas. I ekonomiskogarnas kretslopp avlöser den ena utvecklingsklassen den andra.

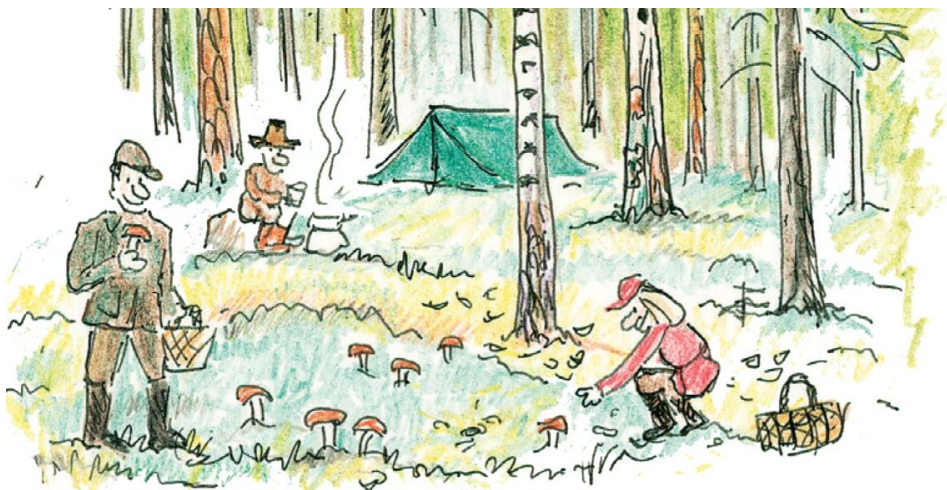
1. Plantskog → 2. Gallrings- skog → 3. Förnyelse- mogen skog → 4. Förnyelse- yta → 1. Plantskog → 2. Gallrings- skog → 3. Förnyelse- mogen skog

När man sköter och utnyttjar skogarna är det viktigt att man samtidigt värnar om mångfalden. Naturen mår bäst där det finns en mångfald av livsmiljöer för alla skogens arter.

Ekonomiskogarna ger oss mycket annat än trä. Allemansrätten gör det möjligt för folk att röra sig i naturen, och till exempel plocka bär och svamp. Jakt och viltvård är också populära sysselsättningar.

Vad gör du helst i skogen? _____

1. Plantskog

I plantskogar är träden ännu små och har ett lågt ekonomiskt värde. Det är trots detta viktigt att sköta dem. Plantskogarna skall röjas och glesas ut för att ge träden utrymme att växa. Man försöker alltid lämna kvar de bästa plantorna.

När man gallrar i en ekonomiskog lämnar man kvarvarande träden tillräckligt med rum att växa.

Träd (precis som andra växter) behöver _____ ,
_____ och _____ för att leva.

För att glesas ut i ett plantbestånd behövs:

- ☐ lövsåg
- ☐ bågsåg
- ☐ röjsåg

I plantskogen har man lämnat kvar några stora träd, så kallade sparträd. I dessa träd hittar många olika arter föda och boplat.

I våra skogar växer tre ekonomiskt viktiga trädslag? Vilka?
Skogsarbetaren på bilden har lämnat kvar av dessa.

- a) _____
- b) _____
- c) _____

Vilka djur ser du äta i plantskogen?

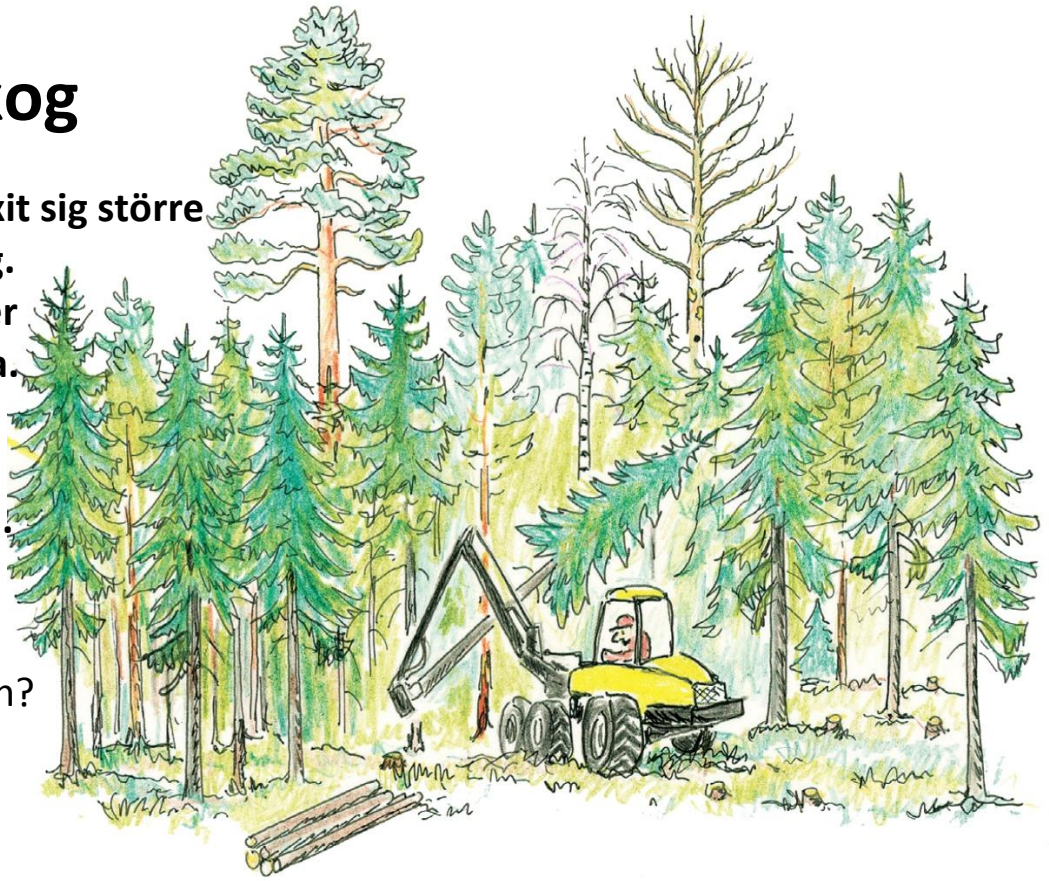
Skött och passande tät plantskog

2. Gallringsskog

Plantskogen har nu vuxit sig större och kallas gallringsskog. I detta stadium behöver man också ibland gallra. I gallringsavverkningar lämnas kvar utvecklingsdugliga träd.

Avverkningar görs ofta med skogsmaskin. Vad kallar man en sådan?

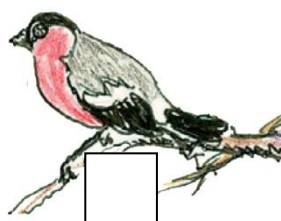
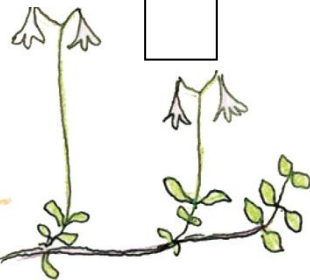
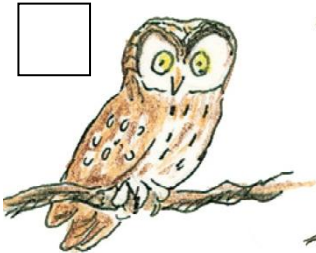
- ☐ Harv
- ☐ Skördare
- ☐ Plog

I gallringsavverkningar tar man i huvudsak bort mindre stammar, s.k. massaved. Av dessa görs bl.a. cellulosa. Här finns en mängd produkter gjorda av cellulosa. Vilka?

Dessa djur och växter kan du hitta i en gallringsskog. Koppla rätt bokstav till rätt bild. Skriv namnen på dem som fattas.

A) Stållöpare

B) _____

C) Pärluggla

D) _____

E) Sidensvans

F) _____

3. Förnyelseemogen skog

När träden vuxit sig tillräckligt höga och grova är det dags att skörda i ekonomiskogen. Ett sätt att göra detta är genom att förnyelseavverka. Då hugger man bort nästan alla träd.

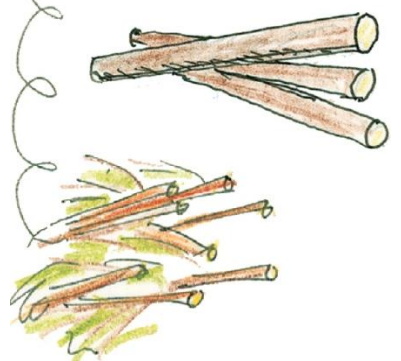
Då får man värdefull grov stock och smalare massaved. Trädkronorna och grenarna kan man använda som energived.

Av stocken kan man göra många slags produkter. Vilka? Hitta på egna eller titta på bilderna.

Rock
rock

Vad behöver musikern stock eller energived till?

Vad är detta för fågel? _____

Hitta fågelns bo på bilden högst upp.

4. Förnyelseyta

När förnyelseavverkningen är gjord börjar kretsloppet från början.

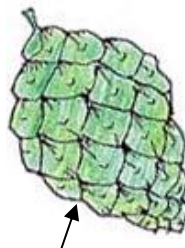
På ytan anlägger man en ny plantskog.

Ett nytt trädbestånd kan få sin början genom att så frön, lämna fröträd eller plantera.

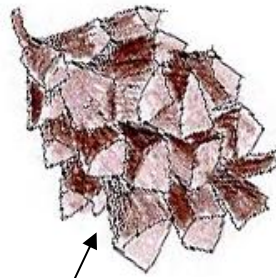

Plantorna har odlats från frö i en plantskola.
Fröna kommer från kottar.

Till vilket träd hör dessa kottar?

Kotte där fröna ännu utvecklas.

Kotte som öppnats och släppt sina frön.

Frön

Vilket av värde kan man i bästa fall hitta på förnyelseytan?

☐

Stensöta

☐

Stenmurkla

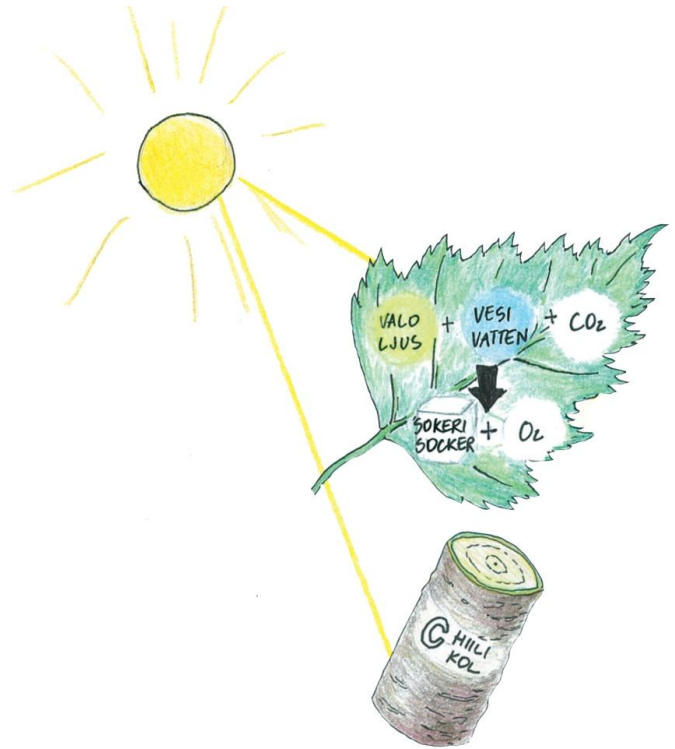
☐

Stenbär

Skogar och klimatförändringen

Träden assimilerar, dvs. producerar socker och syre ur vatten och luftens koldioxid med hjälp av solljus. Detta kallar man fotosyntes.

Kol från koldioxid lagras i trädet. Det bevaras där så länge som trädet eller träprodukten existerar.

Ett levande träd, en skateboardramp eller till och med skateboard gjorda av trä utgör en kolreserv.

Ju mer koldioxid från atmosfären som binds i träprodukter desto bättre kan vi motarbeta klimatförändringen.

Häftet ingår i Ekonomiskogens kretslopp händelsen som är ämnad för lågstadieskolor i huvudstadsregionen. Illustrering från affischen Skogen är full av liv. Affischen kan skrivas ut eller beställas från adressen www.smy.fi/koulut > På svenska > Material. Bilder till affischen och detta häft har ritats av Heikki Kiuru. Anne Turunen har ritat kretsloppet på sidan 2.

Ekonomiskogens kretslopp händelsen ordnas av samarbetsgruppen inom projektet Metsän oppimispolku. Till denna hör Finska Forstföreningen, Finlands skogscentral, Helsingfors-, Esbo- och Vanda stad, WWW Finland, Hyria Koulutus Oy, Yrkeshögskolan Novia, Forststyrelsens, Metsä Group, Stora Enso Skog, UPM Skog, Skogsforskningsinstitutet, Skogsvårdsföreningarna, Södra Skogsreviret, Skobsbrukets utvecklingscentral Tapio, Metsäteollisuus ry, Metsäylioppilaat ry, Centraförbundet för och skogsbruksproducenter, Natur och Miljö, Pääkaupunkiseudun 4H-yhdistykset, Finlands svenska 4H, Finlands viltcentral, Suomen riistakeskus, pääkaupunkiseudun riistanhoito-yhdistykset, Fin Forelia Oy, Vantaan luontokoulu ja Finlands Skogsstiftelse.

Tilläggsinformation

Finska Forstföreningen

Skolsamarbete

www.smy.fi/koulut > På svenska

www.oppimispolku.fi

www.skogsreflexen.net > Lärare & elever